Nro 4
D. 4. Stycznia.
PIĄTEK.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zgon Ziemowita Xcia Płoc: i Mazowiec: 1462.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wyszedł świeżo w Drukarni szkolnej tom II. *Katechizmu Rzymskiego*, należący do *Bibljoteki Chrześcjańskiej*. Szanowni Prenumeratorowie odebrać go mogą każdego czasu w miejscach, gdzie bilety nabyli. W tejże Drukarni wyszło także drugie wydanie dziełka *Uczeń Chrześcjański* stanowiący tom VIII Bibljoteki pomienionej. Dostać go można w Kantorze Monitora po zł. 3 exemplarz. W krótce będzie do nabycia i na prowincji po tejże cenie u wszystkich Rektorów szkół wyższych. —

Za 100 zło: w List: Zastaw: bez 3ch kuponów, białych. Przedaiący żądaią zło: 81. Kupuiący ofiaruią zło: 80 gro: 15. Istotnie przedano po zło: 81.

Wczoraj pochowano zwłoki ś. p. WJPani Ludwiki z Fengerow Hrabiny *Skarbkowej*, zmarłej d. 31 z. m.

Redakcja *Kolumba* zawiadomia Prenumeratorów swoich, iż Ner 1 pisma tego za pierwszą połowę Stycznia wyjdzie wdniu 15 tegoż miesiąca; przez omyłkę tylko drukarską umieszczono w prospekcie *od* 1 *Stycznia* zamiast *od* 15. —

Onegdaj za rogatkami Powązkowskiemi znaleziono nieżywego Mularza, maiącego lat 24.

Jedna z tutejszych Obywatelek, oddalaiącej się Kucharce dała następuiące zaświadczenie. » Marjanna S... służyła u mnie przez lat 7, sprawowała się wiernie, tylko 3 razy była podchmielona, a z resztą zawsze trzeźwa; przez cały czas służby nie stawiała na loterją, umie wybornie robić budeń, ale się ostrzega, że wypaple wszystko co się wdomu dzieie.» —

Sposób zastępowania w rolnictwie gipsu mułem. Dobywa się w iesieni muł z iezior lub rzek, i zostawuie się przykryty od deszczu i śniegu przez całą zimę; na wiosnę zaś suszy się na słońcu, i miele się wespół z wapnem gaszonem w powietrzu. Do dwóch pudów wysuszonego mułu, bierze się pół puda wapna. Gdy ta mieszanina z miesiąc ieszcze poleży na otwartem powietrzu, i wtym przeciągu czasu będzie ze trzy lub cztery razy przemieszana, może się używać do polepszania łąk sztucznych. Działa ona razem iak nawóz posilny, i iako środek podbudzaiący wegetacją, a przeto do każdego gruntu zastosować się może.

Dziś zimna stopni 15.

Z Petersburga 8 Grudnia v. s. (Z. D. P.)

W uroczystość Imienin N. PANA, wobec Rodziny Cesarskiej i najdostojniejszych osób, odbyło się solenne nabożeństwo w Kaplicy zimowego pałacu, poczem Ciało Dyplomatyczne, złożyło powinszowanie. Wieczorem był wielki bal u dworu, i miasto illuminowane. — N. PAN raczył wielu osobom wojskowym i cywilnym nadać wyższe stopnie, a szczególniej: Jenerał-Porucz: Hrabia *Palen* mianowany Jenerałem iazdy i Adjutantem J. C. M. Jenerał-Maiorowie *Budberg* i *Kutejników* mianowani Jenerał-Porucznikami, a Jenerał-Maiorami następuiący Pułkownicy: *Głukow*,

Braams, *Libstejn*, *Tryszatny*, *Zadoński*, *Szyrman*, *Bronowski*, *Kołotyński*, Xiąże *Gagaryn*, *Engelman*, *Breseman* *Neting*, *Wansowicz*, *Dehn*, *Neleiow*, *Czykaczew*, *Baturin*, *Kismer*, *Meftedowski*, *Petriczew*, *Nabokow*, *Warpachowski*, *Kawelin*, *Szeremetow*.—N. PAN, w nagrodę 35 letnich zasług, mianował Kawalerami orderu S. *Włodzimierza* IV klassy znaczną liczbę Officerów, Urzędników, Lekarzy i Professorów.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Z Madrytu pierwszy pułk gwardji Królewskiej udał się do *Barcelony*.— Minister wojny odebrał rozkaz utworzyć w *Madrycie* 3 pułki milicji, które także są przeznaczone do *Barcelony*.— D. 19 z. m. iako w doroczną uroczystość urodzin Xiężny *Delfinowej*, obiadowała u Króla cała iego rodzina.—Niedawno wysłało Ministerjum Francuzkie spraw zewnętrznych spiesznego Kurjera z *Paryża* do *Stambułu*.— W *Lugdunie* wszczął się hałas przed tamecznym głównym teatrem, poczym przyszło do bitwy, w której kilku ludzi raniono. Powodem tej kłótni był niezmierny natłok przy wchodzie; gdzie straż stoiąca niemogąc sobie dać rady, wołała na oddział straży który przybywszy odparł natrętników, ieden z nich zawołał że go uderzono po głowie. Przybycie Żandarmów i innych oddziałów iazdy, poskromiło burzycieli spokojności, z których wielu iuż uwięziono. —Z rozkazu Xcia *Welingtona* niepowinien żaden bataljon Angielski wychodzący do *Jndji* mieć więcej nad 33 kobiet, to iest: 2 żony sierżantów i 31 żon żołnierskich.— W pewnym liście odebranym w *Londynie* z *Trypolis* d. 2 Listop: piszą między innemi: że *Europa* odbierze w krótce ważne wiadomości ieograficzne zgłębi *Afryki*, a to od towarzyszów znanego badacza natury *Klapertona*. — Dnia 19 z. m. odwiedzili Ministrowie Francuzcy i Posłowie zagraniczni Królewicza *Don Michała*. Dnia 21 z. m. udał się ten Królewicz do zamku *Tuljery*, zkąd w towarzystwie Króla i Xcia *Delfina* wyiechał do lasu *Wersalskiego*. — 17 Aktorów i Aktorek teatru *Warjete* odebrało oznajmienie od swoiej Dyrekcji, że od 1go Kwietnia są uwolnieni od swoich obowiązków w tym teatrze. — Donoszą z *Alexandrji*, że Wice Król Egiptu mówiąc z P: *Moliwer* d. 1 Listop: ganił zamiar Porty, wysłania flotty Egipsko-Tureckiej do *Morei* i rzekł: »oczekuię chwili w której odbiorę wiadomość o klęsce mego wojska a może i o śmierci mego syna!» Gdy nazaiutrz przez odebraną wiadomość o zwycięztwie *Nowaryńskiem* potwierdziły się poczęści słowa Wice Króla, zwołał pierwszych swych urzędników, a oznajmiwszy o tym nieszczęśliwym wypadku dodał te słowa: »Przepowiedziałem naprzód Sułtanowi i synowi memu co nastąpi, to iest: że Anglicy nie są Grecy» gdyż niedosyć natem mieć ludzi i okręty, ale trzeba niemi dowodzić i znać sposób walczenia, bo dotąd nie potrafimy się iesżcze z nimi mierzyć.» Gdy Wice Król spostrzegł kilku dowódców okrętów europejskich wchodzących do iego sali, przywołał ich do siebie i powitał uprzejmie. — Na scenie teatru *Drurylan* w *Londynie* znajduią się teraz najznakomitsi Artyści muzyki. Zaraz po nowym roku dana będzie w tym teatrze opera w której wystąpią na scenę *Mis Stefens*, Pani *Teron* i Pan *Braham*.—Towarzystwo francuzkie które zamyśla grać w najznakomitszych miastach Niemieckich, przybyło do *Moguncji*. Chociaż to towarzystwo składa się z 24 aktorów, iednak niebędzie dawać iak tylko Opery Komiczne, Wodewille i Komedje.—*Dostrzegacz Austrjacki* z dnia 30 Grudnia wyraża: «Wiele gazet Paryzkich, a ku naszemu zadziwieniu i Gazeta Francji z dnia 11 t. m., umieściły de-

peszę Xięcia *Metternicha* do c. k. Internuncjusza Barona *Ottenfels* w *Stambule*, datowaną z dnia 22 Września. Upoważnieni iesteśmy do oświadczenia, że ta mniemana depesza od początku do końca iest zmyśloną.» —We Francji tyle urodziło się zboża, iż nie wiedzą gdzie ie podzieć. Pragnący rozgałęzienia handlu i dobra kraiowego zwracaią uwagę ludzi przemysłowych na robienie cukru z buraków. Gdyby się można pozbyć monopolium, iakie za cukier opłaca się kraiom obcym, większą stąd mielibyśmy korzyść, niżli z wszelkiej nowej poprawy rolnictwa. — Jeden z Autorów Francuzkich, znany filozof *Azais*, wpadł na szczególniejszą myśl sprzedawania dzieł swoich. Daie bezpłatnie w ogrodzie swoim prelekcje o fizycznych i moralnych zjawiskach świata, wszelako tym tylko wolno na nich bywać, którzy od niego samego dzieła iego kupili. Paryżanie wspieraią chętnie wszelki pomysł oryginalny, z tego powodu miał i P. Azais zawsze pełno słuchaczy i wszystkie dzieła swoie rozprzedał. - Dzienniki Paryzkie porównywaią gruszkowe i orzechowe drzewa iego ogródka do platenów Akademji Ateńskiej, a samego filozofa do Platona; lecz Plato nie był takim przebiegłym spekulantem. —

Zebrane na pierwszy prowincjonalny Sejm, Stany Wielkiego Xztwa *Poznańskiego*, ukończyły d. 22 z. m. swoie 2 miesięczne obrady; poczem stosownie do rozkazu N. Króla, Prezes Naczelny Xtwa, iako Kommissarz, obrady ogłosił za zamknięte; a następnie JO. Namiestnik Królewski, Xże Antoni *Radziwiłł*, rozwiązał sejmuiące Stany. Tegoż dnia dał Xże Namiestnik świetny obiad.—

Ze Lwowa.— PP. *Kątscy* Bracia, przeieżdżaiąc z *Warszawy* do *Petersburga* dali na dniu 15 Grudnia r. z. w L. K. miejskim teatrze, Koncert. 10cioletni *Antoś* grał na fortepjanie, a 13stoletni *Karol* na skrzypcach. Publiczność przyięła z zapałem tych Wirtuzów i hucznemi obsypywała oklaskami. Przed odjazdem swoim dadzą powtórny Koncert jutro na dniu 29 Grudnia, w którym oprócz nich, popisywać się będą, 18stoletnia ich siostra w śpiewie i 6cioletni brat *Staś* w muzyce.

Nowy rodzaj muzyki. (Z moskiewskiego Telegrafa.) Wspominano po różnych pismach perjodycznych, że w Paryżu zjawił się nowy wirtuoz na dromli. Nie iest to wielka nowość. U nas instrument ten iest w użyciu pospólstwa i rozwesela gawiedź; ale w *Tyrolu* i *Hollandji* ma być upodobanym instrumentem narodowym. W *Niemczech* był nieiakiś *Koch*, który służył w pruskiem wojsku; *Fryderyk wielki* zdumiał się, usłyszawszy razu iednego harmonijne iakieś dźwięki, były to pieśni, które *Koch* wygrywał stoiąc na warcie. Odtąd *Koch* wszedł w modę, nagrał sobie porządny kapitał i dożył spokojnie lat 80. Używał on później 2ch dromli. Teraźniejszy Paryzki Wirtuoz *Ejlenstejn*, potrzebował 10 lat na udoskonalenie dromli i sztuki grania na niej: użył on 16 na raz, nadaiąc im różne tony i zadziwiszy Paryż, udał się do Londynu zadziwiać Anglików. Miłośnicy muzyki zadziwiali się, słysząc duet Pana *Ejlenstejna* graiącego na dromli, i Pana *Stokhauzena* graiącego na Arfie. Grał arją Rossyniego *Di tanti palpiti* z nadzwyczajną sztuką i przyiemnością. Powiadaią, że głos udoskonałonej dromli przewyższa siłą, wszystkie wyrażenia harmoniki. Wspomnieć tu iesze należy, że P. *Ejlenstejn* gra doskonale na wiolonczeli.

Urząd Municypalny M. S. Warszawy.

Zawiadamiaiąc Publiczność, iż Most i Przewóz na Wiśle pomiędzy Warszawą i Pragą wraz ze wszystkiemi dochodami do tych przedmiotów przywiązanemi wypuszczony, został w pięcioletnią dzierżawę prywatnej osobie, zaczynaiąc od dnia 1 Stycznia 1828 r. ostrzega wszystkich kogo to dotyczeć może

iż te tylko osoby i przedmioty które w Taryffie Mostowej w rubryce wyłączeń są zamieszczone, bezpłatnie przez Most przechodzić lub przeieżdżać będą mogły, inne zaś wszystkie w Taryffie niezamieszczone do opłaty przypadaiącej należytości bez względu na dawniejsze uwolnienia są obowiązani. Dla uniknienia więc wszelkiej sprzeczki z tego powodu wyniknąć mogącej, wyłączenia od opłaty w Taryffie zamieszczone wypisuią się iak następuie. 1.) Woysko w ogólności pod bronią i bez broni. 2.) Osoby Woyskowe lub do Woyska należące poiedyńcze w mundurach, Jeńcy ieżeli są opatrzeni Swiadectwem przyzwoitej władzy. 3,) Wszelkie Bagaże, Furgony i Amunicje Woyskowe. 4.) Urzędnicy, Officjaliści i Posługacze Rządowi, Adminisrracyjni, Skarbowi, Sądowi i Policyjni, w interessach w Służbie Publiczney przechodzący i przeieżdzaiący. 5.) Poczta Ordynaryjna, Konna, Wozowa, Karyolkowa, Dyliżanse, Sztafety, Kurjery, wyiąwszy Extra Pocztę przez prywatnego wynaiętą. 6.) Podwody i rekwizycje Furażowe, transporta tychże do Magazynów Rządowych, gdyby ustanowione być miały. 7.) Sołtysi z Gmin w Interessach Konskrypcji lub z Rekrutami wysyłani, Swiadectwem Kommissarzy Obwodowych opatrzeni. 8.) Duchowni Klasztorów Medicantium i Instytuta Publiczne, podług dawniejszych im służących Przywileiów i teraźniejszych zwyczaiów. 9.) Transporta Soli i Wyrobów Górniczych Rządowych, tudzież Drzewo do Magazynu Rządowego prowadzone. — Warszawa dnia 31 Grudnia 1827 r. — Radca Stanu Prezydent *Woyda.* — Sekretarz Jeneralny G. *Jahołkowski.*

Urząd Municypalny M. S. Warszawy.

W Skutku Reskryptu Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z d. 29 z. m. podaie do wiadomości publicznej, iż dnia 10 b. m. o godzinie 10 zrana odbywać się będzie na Ratuszu Głównym w Biórze Urzędu Municypalnego Licytacja na przedaż do rozbioru dwóch starych murowanych Officyn za Żelazną Bramą po lewej i prawej stronie wychodząc z Ogrodu Saskiego położonych, które będą mogły być Licytowane poiedyńczo lub razem obiedwie. W pierwszym przypadku złoży Licytant przedewszystkiem Vadjum złp. 900 a w drugim złp. 1800. Jnne warunki każdego czasu w Sekretarjacie Jeneralnym przejrzane być mogą. — Warszawa dnia 2 Stycznia 1828 r. — Radca Stanu Prezydent *Woyda.* — Sekretarz Jeneralny *G. Jahołkowski.*

DONIESIENIA.

W Pałacu pod Nr 955 położonym, na rogu ulicy Żabiej, Elektoralnej i Przechodniej, są w każdym czasie do wynaięcia, następuiące Lokale, iako to: 1mo) Od strony ulicy Elektoralnej Sklep obszerny z piecem, tudzież dwa Sklepy o iednym piecu, z Jzbą i kominem; prócz tego w korpusie na dole są trzy Pokoie mogące być użytemi na Traktjernią lub na mieszkanie. Także na drugiem piętrze Lokal składaiący się z 4ch Pokoi o dwóch piecach i gabinetu, z kominkiem, oraz z kuchnią. 2do) Od strony ulicy Przechodniej Apartament na drugiem piętrze od frontu ulicy, który także ma widok na ulice Elektoralną, a składa się z 6ciu Pokoi. Ro wymienioch powyżej mieszkań dołączone są Stajnie, Wozownie, Kuchnie, Piwnice, Drwalnie i Góry.

Nowy Dom Zaiezdny nazwany *Kaliski* urządzony z wszelkiemi wygodami dla podróżnych, w którym się znajduie Szpichrz i Skład masiv murowany i dobrze opatrzony do wynaięcia; poleca się WW Panom i Obywatelom za cenę zupełnie umiarkowaną.

Dom przy ulicy Senatorskiej pod Nr 467 Lit: B. na przeciw Reformatów, iest z wolnej ręki do sprzedania. Wiadomość przy ulicy Sto Krzyskiej pod Nr 1367 od ulicy Szkolnej.

Podaie się do wiadomości publicznej, iż w domu niegdyś Biskupa Krakowskiego, naprzeciw filarów dostać można Win Francuzkich, Reńskich, starych w rozmaitych gatunkach, iako też: Wódki i Likworów, a to wszystko za naj umiarkowańszą cenę.

Na początku zeszłego tygodnia w nocy, skradziono w Oranżerji Willanowskiej za wybiciem Tafli w oknie, Drzewek pomarańczowych z fruktem sztuk trzynaście od iednego do dwóch łokci wysokości, tudzież dwie Rośliny Rododendron zwane, za wyięciem tego wszystkiego z Wazonów, w których rosły. Nie tak w celu odzyskania tej poniesionej straty, lecz bardziej dla zapobieżenia dalszej szkodzie, w troskliwie utrzymywanym zbiorze Kosztownych i przyiemnych Rzeczy w tejże Oranżerji pielęgnowanych, ieszcze wydarzyć się mogącej, uprasza się tego, ktoby te skradzione Rzeczy kupił, o wydanie Osoby, która one przedała, z zapewnieniem, że nietylko zwrot przedmiotów w mowie będących niebędzie żądany, lecz nadto kilka sztuk pięknych Roślin za odkrycie Sprawcy szkody z Oranżerji Willanowskiej offiarowane Mu zostaną.

TEATR. Jutro Melodrama *Machabeusze.*